

PROGRAMA

pentru ocuparea posturilor didactice vacante

ÎNVĂȚĂTORI

LIMBA ȘI LITERATURA SLOVACĂ

Notă de prezentare

Programa pentru ocuparea posturilor /catedrelor didactice vacante în învățământul preuniversitar la limba și literatura slovacă și literatura pentru copii se adresează absolvenților de școală pedagogică cu limba de predare slovacă. A fost revizuită cu scopul corelării acesteia cu planul de învățământ și curriculumul național, înscriindu-se astfel pe coordonatele reformei învățământului românesc. Această corelare se reflectă atât în formularea tematicii, cât și în cea a bibliografiei. Programa de față reprezintă în mod echilibrat conținutul științific actualizat, teme intra și interdisciplinare, aspecte teoretice și aplicative, practice, demonstrative. De asemenea, aceasta include teme care reflectă capacitatea de corelare a didacticii specialității cu cerințele psiho – pedagogice specifice diferitelor vârste, teme care vizează activitatea extracurriculară și activitățile de consiliere și orientare.

I. Competențele pentru profesia de cadru didactic

Competențele de bază ale cadrului didactic cerute la examenul de ocupare a locurilor vacante derivă din obiectivele și conținutul învățământului precum și din rolurile – funcțiile cadrului didactic . Acestea sunt :

- comunicativitatea
- învățarea
- conducerea – analiza
- organizarea – îndrumarea – dirijarea – evaluarea -decizia
- cunoașterea elevului, copilului

Elemente de limbă slovacă

1.Ortografia și punctuația - Pravopis a rozdeľovacie znamienka

Písmo a písmená. Pravopisné princípy, písanie i – í, y – ý. ú, é, ó písanie dvojhlások. Rozdeľovacie znamienka.

2. Lexicul - Náuka o slovnej zásobe

Slovo. Slovná zásoba. Základný slovný fond. Masa slovnej zásoby. Obohacovanie slovnej zásoby. Rozvoj slovnej zásoby. Synonymá, homonymá, antonymá. Spisovné a nespisovné slová.

3. Noțiuni de fonetică - Hláskoslovie

Hláska, litera, písmeno. Rozdelenie hlások. Slovo, slabika, hláska.

4. Morfologie – Tvaroslovie

Ohybné druhy. Neohybné slovné druhy.

Podstatné mená:druh, rod, číslo, pád, úloha vo vete. Pravopis.

Prídavné mená:druh, zhoda, úloha vo vete.

Zámená: druhy. Pravopis.

Číslovky: význam a rozdelenie.Pravopis.

Slovesá: význam, slovesný spôsob. Osoba, číslo, čas. Pravopis.

Príslovky: rozdelenie.

Predložky: jednoduché a zložené, vokalizovanie. Pravopis.

Spojky: priraďovacie a podrad'ovacie. Pravopis.

5.Sintaxa - Syntax

Veta. Súvetie. Druhy viet. Jednoduchá veta. Základné vetné členy: podmet a prísudok, predmet a prívlastok.

Bibliografie – Použitá literatúra

1. E. Paulíny, J.Ružička, J Štolc – Slovenská gramatika. SPN. Bratislava, 1968.
2. SAV – Pravidlá slovenského pravopisu.
3. Slovenský jazyk , učebnice pre V.,VI., VII. ročník, EDP, București, 1993.
4. Slovenský jazyk, učebnica pre VIII. ročník, EDP, București 1995
5. SAV – Morfológia, Bratislava, 1998.
6. Mistrík, J., Moderná slovenčina, Bratislava, 1983

LITERATURA SLOVACĎ – SLOVENSKÁ LITERATÚRA

1. Creație orală – Ľudová slovesná tvorba

Vznik, rozširovanie a jej charakter. Ľudová pieseň. Ľudová epika. Rozprávka. Poveš. Ľudová balada.

2. Literatura slovacă din perioada romantismului – Štúrovská literatúra

1. Ľudovít Štúr – Spevy a piesne.
2. Samo Chalupka – Mor ho!
3. Andrej Sládkovič – Marína
4. Ján Botto – Smrť Jánošíkova

3. Postromantismul și realismul – Od romantizmu k realizmu

1. G.K.Z. Laskomerský – Lipovianska maša
2. P.O. Hviezdoslav – Cyklus letorosty : Čo dávam, dávam z úprimnosti duše
Mňa kedy's zvädzal svet, mi hovoriac
Krvavé sonety
Hájnikova žena
3. Božena Slančíková Timrava - Ťapákovci
4. Jozef Gregor Tajovský – Statky –zmätky

4. Literatura modernă – Moderná literatúra

1. Ivan Krasko – Moje piesne (Nox et solitudo)
Otcova roľa (Verše)

5. Literatura interbelică – Medzivojnová literatúra

1. Martin Rázus - Maroško
2. Jozef Cíger Hronský – Jozef Mak
3. Ľudo Ondrejov – Zbojnícka mladosť
4. Margita Figuli – Tri gaštanové kone

6. Literatura postbelică – Povoynová literatúra

1. Ján Kostra – Peniažtek
2. Milan Rúfus – Vyjdi z lesa a klčuj zem

7. Literatura scriitorilor slovaci din România – Slovenská literatúra na území Rumunska

1. Pavel Bujtár - Aneta
2. Ondrej Štefanko - Rodokmeň
3. Dagmar Maria Anoca – Knižka pre prvákov, Kde bolo, tam bolo

LITERATURA PENTRU COPII - LITERATÚRA PRE DETI

A. Creația populară – Ľudová slovesnosť - definícia, žánre, inšpiračný zdroj pre umeleckú literatúru

1. Ľudové piesne
2. Ľudové rozprávky, povesti
3. Príslovia a porekadlá, detské hry, riekanky
4. Uspávanky

Rozprávky – pojem, stavba, ustálené zvraty, tematika

1. Ľudové rozprávky – Slovenské rozprávky
2. Umelé rozprávky – P. Dobšinský, M. Rúfus
 - M. Rúfus – Zveršované rozprávky – Pamodaj šťastia lavička
 - Ľ. Podjavorinská – Čin – Čin
 - J. Pavlovič – Kuriatko a obláčik
 - J. C. Hronský – Smelý zajko, Smelý zajko v Afrike
 - Mária Ďuríčková – Oriešky
 - H. C. Andersen – Malá morská panna
 - Bratia Grimmovci – Popoluška
 - Ľubomír Feldek – Zelená kniha rozprávok

B. Povesti : J. Horák - Povesti
M. Ferko – Jánošík

C. Dobrodružná literatúra – Jules Verne – 15 ročný kapitán

Rozdiel medzi etickou a estetickou stránkou rozprávky

Morálny podklad rozprávky

Metodica limbii slovace – Metodika slovenského jazyka

Úlohy vyučovania slovenského jazyka v školách s vyučovacím jazykom slovenským v Rumunsku. Zložky slovenského jazyka a literatúry. Učebný plán. Učebné osnovy. Platné učebnice pre slovenský jazyk. Vyučovací proces. Druhy učenia. Vyučovacie metódy. Pomôcky a ich používanie. Opakovanie. Cvičenie. Druhy cvičenia. Diktáty a druhy diktátov. Skúšanie . Druhy skúšania a spôsoby hodnotenia žiakov.

Slohový výcvik. Reprodukčný sloh. Rozprávanie podľa obrázkov. Rozprávanie podľa jedného obrazu. Produkčný sloh. Rečnícke cvičenia. Oprava hovorených a písomných prejavov. Vyučovanie slovenského jazyka na školách s malým počtom žiakov alebo tried. Vplyv rumunčiny na slovenčinu a odstraňovanie vznikajúcich nedostatkov.

Bibliografie – Použitá literatúra

1. V Betáková – Z .Tarcalová – Didaktika materiského jazyka
2. Učebný plán , učebné osnovy platné v súčasnom školskom roku
3. Učebnice pre slovenský jazyk
4. E.Petlák – Všeobecná didaktika, Bratislava, 2004
5. Evaluarea în învățământul primar – Descriptori de performanță

